

Søfronten

Karrebæksminde

NÆM 2000:116

NÆSTVED MUSEUM 2000

NÆM 2000:116

**Rapport for prøvegravning ved ”Søfronten”,
Karrebæksminde**

Prøvegravning forud for byggeri og anlæggelse af nyt havnebassin. Ingen forhistoriske kulturspor fremkom.

Næstved Museum j.nr.: NÆM 2000:116

Stednavn: Søfronten

Stednr.: 04.05.09

4-cm kort: 1412 II NØ

Sogn: Karrebæk

Herred: Øster Flakkebjerg

Amt: Storstrøms (tidl. Sorø)

Rapport for prøvegravning ved "Søfronten", Karrebæksminde

I forbindelse med fremtidigt boligbyggeri og udvidelse af havnebassin på stranden umiddelbart øst for Karrebæksminde Havnekanal udførte Næstved Museum for enterprenørfirmaet Ibco den 21. marts 2001 en forudgående prøvegravning på arealet. Undersøgelsen blev udført af arkæolog Thomas Roland og museumsassistentelev Erik Bo Lillienfryd, og maskinkraft blev stillet til rådighed af bygherrer.

Årsagen til, at en prøvegravning på arealet var blevet anbefalet, var de mange stenalderfund langs kysten i dette område. Selv om det nuværende strandområde må være af nyere dato (arealet ligger således udenfor den markerede kystlinje på generalstabskortet fra 1831) viste boreprøver forskellige gytje- og tørveforekomster i op til 5-6 m dybde under nuværende overflade (fra kote -0,35 til kote -5,0, jf. geoteknisk rapport ved Nielsen & Risager). Kystzonen har altså forandret sig af flere omgange, og det var derfor ikke usandsynligt, at der kunne befinde sig forhistoriske bopladsspor inden for det kommende byggeområde.

Området henlå på udgravningstidspunktet som strand/strandeng, med kun enkelte bevoksningsgrupper. På den nordvestlige del var centrum for de fremtidige boligblokke afsat med kote af landmåler, hvilket lettede prøvegravningen betydeligt. I det sydøstlige område var der ingen sådanne pæle afsat, men de to rækker af søgegrøfter/-huller hér kunne let indmåles ud fra de eksisterende punkter.

Undersøgelsens resultater

I de nordvestlige søgegrøfter (Grøft 1-5) skulle der kun afgraves til niveau for kommende funderingsdybde (kote 0,60), hvilket generelt kun var 0,3-0,4 m under eksisterende niveau. Ved hovedparten af den kommende bygning sydvest for Grøft 2 var det endog stort set sammenfaldende hermed, hvorfor der hér slet ikke blev udlagt søgegrøfter. Grøft 5 viste yderligere at den fremtidige var placeret på moderne opfyldsmateriale, hidrørende fra en kanal hastegravet i 1993 i forbindelse med oversvømmelse af de bagvedliggende arealer.

Der var i den nordvestlige del af arealet således stort set udelukkende tale om afgravning af rodzone, og der fremkom ingen arkæologisk interessante kulturspor.

I arealet for den kommende marina mod sydøst ville det fremtidige anlægsarbejde fjerne materiale i 3-4 m dybde under nuværende overflade. Der kunne altså hér have været mulighed for at komme til de dybereliggende organiske lag og se om disse indeholdt kulturspor. Desværre viste den sandede undergrund sig for ustabil til dybere nedgravninger. Sandet, der udgjorde hovedparten af materialet på dette sted, bevirkede, ligesom det indsvivende grundvand, at søgegrøfternes vægge begyndte at styrte, så snart de nåede ca. 1,5 m højde. Dette muliggjorde derfor kun meget sporadiske undersøgelser i maksimalt ca. 2 meters dybde, hvor materiale under 1,5 m dybde kun kunne gennemgås med håndskovl efter opgravning. Dette gjaldt især de organiske lag (tørv og gytje af vekslende mægtighed (ca. 4-15 cm)), der stort set blev iagttaget i alle de sydøstlige grøfter/søgehuller (Grøft 6-13).

De organiske lags top ligesom grøfter/hullernes dybde blev dog registreret, målt under eksisterende overflade, således:

Grøft 6: Temmelig omblandede lag og intet egtl. organisk lag; max. grøftdybde: 2 m.

Grøft 7: Top af organisk lag: ca. 1,8 m; max. grøftdybde: 2,2 m.

Grøft 8: Top af organisk lag: 1,2 m; max. grøftdybde: 2,2 m.

Grøft 9: Top af organisk lag: 1,8 m; max. grøftdybde: 2,1 m.

Grøft 10: Temmelig omblandede lag og intet egtl. organisk lag; max. grøftdybde: 1,1 m.

Grøft 11: Top af organisk lag: 1,1 m; max. grøftdybde: 1,8 m.

Grøft 12: Top af organisk lag: 1,65 m; max. grøftdybde: 2,1 m.

Grøft 13: Top af organisk lag: ca. 1,9 m; max. grøftdybde: ca. 2 m.

Ingen steder i det sydøstlige område blev der iagttaget kulturspor, - hverken i de organiske lag eller de omgivne sandlag.

Sammenfatning

Ved prøvegravningen på de landfaste arealer for det kommende byggeri "Søfronten" fremkom intet, der nødvendiggør yderligere arkæologiske undersøgelser på stedet ud fra de præsenterede planer.

Det skal dog understreges, at der må tages forbehold for, at der i forbindelse med dybere afgravninger i den sydøstlige del ved den fremtidige marina kan fremkomme arkæologisk interessante lag, der ligger udenfor rækkevidden af en ordinær prøvegravning. Næstved Museum beder derfor om at blive holdt underrettet om, hvornår afgravningerne på dette område påbegyndes, således at de kan overvåges, og eventuelle kulturspor registreres.